

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія, ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 /Є.В.Перегуда/

Розробники силабуса

 /Є.В.Перегуда/

СИЛАБУС

ОКФ12 ПОЛІТИКА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова

2) Контактні дані викладача:

проф., д.п.н. Перегуда Є.В.

E-mail: pereguda.iev@knuba.edu.ua

Контакти: (097)396-92-60;

Профіль на сайті КНУБА: <http://surl.li/ugzzg>.

Ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА

3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «Історія держави і права», «Вступ до спеціальності «Політологія»», «Історія політичної думки України», «Сучасна зарубіжна політологія», «Неоінституціоналізм та сучасні політичні інститути в сфері державної влади», «Політичні системи та режими сучасності»

4) Коротка анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Політика регіонального розвитку та муніципальний менеджмент» є важливою складовою політологічної освіти. Вона зосереджена на вивченні державної політики щодо розвитку регіонів, а також функціонуванні політичних процесів та явищ на рівні субнаціональних регіонів та локальному рівні. Державна політика щодо розвитку регіонів є вагомим чинником політичних процесів в країні загалом.

Мета дисципліни: оволодіння сучасними теоріями просторового розвитку суспільства, знаннями основних інститутів у сфері державного управління регіонами та у сфері розвитку місцевого самоврядування, існуючими концепціями та особливостями політики регіонального розвитку, формуванні вмій та навичок щодо аналізу та формування регіональної політики, управління територіальними громадами.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- основні теорії просторового розвитку суспільства;
- категоріально-понятійний апарат регіональної політики;
- основні складові територіального та адміністративно-територіального устрою суспільства;
- поняття форми державного устрою, її типологію та особливості реалізації у різних країнах;
- поняття політики регіонального розвитку, сучасні її концепції, основні її напрями та механізми;
- нормативно-правові та організаційно-правові засади політики регіонального розвитку в Україні;
- поняття місцевого самоврядування, його концепції та моделі;
- нормативно-правові та організаційно-правові засади розвитку місцевого самоврядування в Україні;
- форми делегування повноважень у сфері управління регіонами, сутність явища децентралізації управління;
- особливості реалізації політики децентралізації в Україні;
- сутність понять регіональної та локальної ідентичності, їх співвідношення з національною ідентичністю, ролі у національному та регіональному розвитку країни;
- особливості участі громадянського суспільства у формуванні політики регіонального розвитку та місцевого самоврядування;
- особливості формування регіональних еліт в Україні, їх роль у процесах формування регіональної політики та розвитку місцевого самоврядування;
- особливості політичного, економічного, соціального та культурного розвитку основних регіонів України;
- теоретичні засади муніципального менеджменту та особливості його реалізації;
- джерела корупційних ризиків та особливості запобігання та протидії корупції на регіональному та локальних рівнях;

вміти:

- чітко демонструвати знання у сфері регіональної політики та місцевого самоврядування;

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія, ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

- визначати своє ставлення до явищ регіональної політики та розвитку місцевого самоврядування в Україні;
- прогнозувати розвиток регіональної політики, визначати основні проблемні питання у сфері управління регіонами;
- формувати рекомендації щодо вдосконалення інститутів у сфері управління регіонами, напрямів та механізмів реалізації регіональної політики;
- визначати форми державного устрою конкретної держави;
- визначати стратегічні напрями розвитку муніципальних утворень, методи реалізації заходів їх розвитку;
- розробляти рекомендації та пропозиції до антикорупційних програм місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

5) Структура курсу:	
Загальна кількість кредитів ECTS	6
Сума годин:	180
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма контролю	Іспит

6) Зміст курсу:

Тематика лекцій та практичних занять:

МОДУЛЬ 1. БАЗОВІ ЗАСАДИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дослідження регіональної політики

Тема 1. Політична регіоналістика як наука та навчальна дисципліна (Л 4 год., ПрЗ 4 год.).

Змістовий модуль 2. Адміністративно-територіальні рамки регіональної політики.

Тема 2. Територіальний устрій суспільства та держави (Л 4 год., ПрЗ 6 год.).

Змістовий модуль 3. Організаційні засади регіональної політики

Тема 3. Організаційні засади державного регіонального управління (Л 4 год., ПрЗ 4 год.).

Тема 4. Місцеве самоврядування (Л 4 год., ПрЗ 4 год.).

Змістовий модуль 4. Регіональна та локальна ідентичності

Тема 5. Регіональна та локальна ідентичності (Л 2 год., ПрЗ 2 год.).

МОДУЛЬ 2. НАПРЯМИ ТА МЕХАНІЗМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Змістовий модуль 5. Політика регіонального розвитку

Тема 6. Механізми політики регіонального розвитку (Л 6 год., ПрЗ 6 год.).

Змістовий модуль 6. Політика децентралізації

Тема 7. Децентралізація в Україні та інших країнах (Л 6 год., ПрЗ 6 год.).

Тема 8. Регіональне/просторове планування (Л 2 год., ПрЗ 2 год.).

Змістовий модуль 7. Запобігання та протидія корупції на регіональному та локальному рівнях

Тема 9. Антикорупційна політика на регіональному та локальному рівнях (Л 2 год., ПрЗ 2 год.).

МОДУЛЬ 3. МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Змістовий модуль 8. Муніципальний менеджмент: публічно-управлінські аспекти

Тема 10. Теоретичні засади муніципального менеджменту (Л 2 год., ПрЗ 4 год.).

Змістовий модуль 9. Муніципальний менеджмент: політичні аспекти

Тема 11. Міське самоврядування (Л 2 год., ПрЗ 2 год.).

Тема 12. Громадянське суспільство та регіональна політика (Л 4 год., ПрЗ 4 год.).

Індивідуальне завдання:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія, ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Просторовий поворот у соціальних науках.
2. Концепції центр-периферійних відносин (Валлерстайн, Роккан, Шилз).
3. Картографія С.Роккана.
4. Концепція «простору потоків» М.Кастельса та її вплив на планування територій.
5. Реформи регіонального управління в країнах Євросоюзу.
6. Концепція «нового регіоналізму» та особливості її реалізації.
7. Реформи адміністративного управління регіонами в незалежній Україні.
8. Територіальне співробітництво територіальних громад.
9. «Європа регіонів».
10. Стратегія регіонального розвитку-2027.
11. Україна як унітарна держава.
12. Американський федералізм: теоретичні засади, інституційні виміри.
13. Регіональне управління в Польщі та Чехії: порівняльний аналіз.
14. Еволюція системи виборів органів місцевого самоврядування в незалежній Україні.
15. Структура системи територіального планування в Україні.
16. Поняття фронтиру та його роль у розвитку регіональної політики.
17. Взаємодія регіональної та національної ідентичності в Україні.
18. Регіональне управління та місцеве самоврядування в умовах війни.
19. Питання регіонального розвитку згідно з Ukraine Facility.
20. Стратегічне та ситуаційне управління у муніципальному менеджменті.
21. Перспективи конституційних змін в системі регіонального управління.
22. Запобігання та протидія корупції в органах місцевого самоврядування.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3115>